

st Beto, sin Nægtelsesret. Den samme ærede Taler har ligeledes sagt, at Adresser være fremkomne i den af ham betegnede Retning; skjøndt jeg ikke troer, at den er rigtigt betegnet; thi Adresserne gaar i det Væsentlige ud paa, at der ikke ønskes andre Forandringer foretagne i Grundloven end de, der ere høist fornødne for at fremme Fællesforfatningen. Men han sagde ogsaa, at der heller ikke var kommet Adresser, som gik ud paa, at Rigsdagen frafrev sig al Indvirkning paa den tilkommende Fællesforfatning; ganske vist! men saadanne Adresser vilde jo ogsaa være en Fornærmelse mod Rigsdagen; thi, som før bemærket, har Rigsdagen ifølge Grundloven en saadan Ret og Pligt, som den kan gjøre Brug af, naar den 3die Rigsdag kommer, hvis egentlige Op-gave det er at træffe den endelige Afgjørelse. Der er vel en anden Ret, som er bleven paa-beraabt af de Herrer, og det er en Ret, som jeg tilvisse ikke vil besidde efter Folkesouverænitæts Theorie, en Ret til, at der fra Folkets Side kan kræves en medvirkende Andeel i hver Forfatnings Tilblivelse; men maa jeg spørge: naar har denne Ret i Praxis eksisteret, uden at Folket ved Magt eller i revolutionaire Tider kunde gjøre den gjældende? (Ne!) Ja, jeg troer, at ingen af de Herrer, der yttre denne Meningsforskjellighed, kan bevise, at der er kommen nogen Forfatning paa denne Maade tilstede, idetmindste i Europa, uden at det har været under revolutionaire Tilstande, enten i Landene selv eller rundt om. Man vil dog vel heller ikke nægte, at den Forfatning, som vi i dette Dieblif lykkelig prise os i Besiddelse af, maa i sin allerførste Begyndelse takke den Bevægelse, der foregik netop idag for 6 Aar siden, og som bragte hele Europa i en feberagtig Tilstand, for at den

kunde fremkomme paa saadan Maade, ved Folkets Medandeel i dens Fuldbgyrdelse. Men, naar der altsaa maa forudsættes at være Tilstande tilstede, som henhøre til de abnorme — og som vi vel forøvrigt maae prise os lykkelige ved, ikke i dette Dieblif ere tilstede — for at tilveiebringe en saadan folkelig Ret til at medvirke til en Forfatning, saa troer jeg heller ikke, den kan paaberaabes under nærværende Forhold. Jeg troer tværtimod, at Ingen af os vel kan see bort fra Udfigterne i heel andre Retninger rundt om os, hvorhen vi end politisk vende vort Blik. Der kan dog vel ikke af Nogen vieblikkelig bortdisputeres, at der er Fare tilstede, Farer, som fra mange Kanter true os og vor Frihed, der endnu er ung og vel kan behøve et Værn i Folket selv og Folkets Repræsentanter, et Værn, mener jeg ogsaa, i at iagttage det rette Dieblif til ikke at bringe Forfatningen i en saadan Stilling, at den kommer ind i en stor Fare uden siden at kunne frelses ud af den! Jeg troer derfor, at, da en Overenskomst efter den ærede Ordførers Forslag, som nu ikke længere foreligger, ikke kan realiseres, saa er det ikke at opgive Rigsdagens Ret, er det endnu mindre i Strid med den Opgave, som Rigsdagen har i dette Dieblif, at slutte sig til selve det Forslag, som Regjeringen har stillet. Det gjør ikke Brud paa den Ret, som Grundloven tilstiger. Det er vel sagt, at det Ansvar, som man derved lægger paa den 3die Rigsdag, bliver saaledes stuet tilside af os og lagt over paa denne; men jeg siger: Det er et Ansvar, der ikke af os bliver lagt over paa den; det er et Ansvar, der af Grundloven selv er nedlagt i denne 3die Rigsdag, og altsaa maa Ansvaret i sin hele Lyngde hvile paa denne.